

RESUM DE LA VIDA DE SANT MAGÍ. UN PETIT LLIBRE CERVERÍ DE L'ANY 1844

Ramon M. Xuclà Comas

De ben segur que a la biblioteca de la ciutat, a l'arxiu comarcal o en qualsevol llibreria d'alguna casa cerverina, el llibre al que faig referència i sobre el que vull parlar en aquest escrit, segur que s'hi troba i per tant no constitueix cap novetat ni sorpresa la seva existència. Probablement la seva referència consta en alguna de les moltes dades escrites que hi ha en la bibliografia cerverina, no tan sols en la que parla de Cervera, la seva història o personatges sinó també en la que fa esment i recopila les diverses publicacions de la vila, la qual va ser prolífera sobretot en l'època universitària i famoses les seves impremtes. Però el llibret a què em refereixo i del que, com dic parlaré, era per a mi un desconegut i el fet d'haver estat una troballa casual ha significat tota una descoberta significativa, no solament per ser cerverí sinó pel fet de tractar-se d'un llibre que fa esment a la vida de Sant Magí, tan lligat a la vida i a la història nostra, però, sobretot, pel fet d'haver estat imprès a Cervera mateix.

El llibret en qüestió està escrit en castellà i porta el següent títol:

“RESUMEN DE LA VIDA DEL MILAGRERO CATALAN EL GLORIOSO MARTIR Y HERMITAÑO SAN MAGIN”.

És un llibre de petites dimensions, concretament fa 10 cm per 6'5 cm, dimensions les quals recorden les de la majoria de llibrets religiosos d'oracions i novenes. Conté un total de 32 pàgines relligades amb un delicat fil al marge i sens dubte, s'ha de destacar del seu interior la primera pàgina, on hi trobem una imatge del Sant amb els elements simbòlics i

RESUMEN

de la

VIDA DEL MILAGRERO CATALAN

EL GLORIOSO

MARTIR Y HERMITAÑO

SAN MAGIN.

Cuyo sagrado depósito posee la orden de Predicadores, en el Convento de los montes de Brusagaña, siendo su patron el Excelentísimo Sr. Duque de Medina-Celi, y de Cardona.

CONFORME a la HISTORIA DEL SANTO, QUE hizo Fr. Reginaldo Poc, Doctor en Teologia de la misma orden

CERVERA:

por Pablo Fitó 1844.

iconogràfics que sempre l'han caracteritzat, com són les vestidures, el rosari a la mà esquerra i el gaiato a la mà dreta en l'acte de fer brollar l'aigua del terra.

Con abans avançava, el llibret esta imprès a Cervera, concretament a la portada hi consta que va ser-ho per Pablo Fitó l'any 1844.

En les seves pàgines es descriu la vida del Sant destacant la seva catalanitat, per una banda, i la seva pàtria Tarragona, per altra, i tot el resum de la seva vida i miracles resta descrita segons la història que del Sant va fer Fr. Reginal Poc, doctor en Teologia de l'ordre del Predicadors, els quals, com també consta en la primer pàgina del llibre i com ja coneixem perfectament, van ser els frares que van custodiar el lloc on el sagrat cos del Sant, després del seu martiri, sembla que va ser enterrat, concretament a la Brufaganya on van fundar-hi un primer convent d'avocació a aquell màrtir català. Frares predicadors que, tal i com vaig explicar en el pregó que vaig fer l'any passat el dia de la festa del sant, van ser els predicadors o pares dominics els qui de ben segur, per la seva demostrada devoció al Sant, van instaurar el culte i la festa de Sant Magí a la nostra ciutat. Com no podia ser doncs d'altra manera, una de les primeres històries escrites sobre la vida de Sant Magí o pot ser fins i tot la primera, va ser escrita per un dels pares Predicadors, que són, com dic, els que van escampar el culte del Sant per tota la geografia catalana.

Però del llibre en qüestió cal destacar un altre fet que crec prou significatiu per la nostra ciutat, concretament, per trobar-hi l'origen del culte i de l'avocació ceriverina a Sant Magí. Em refereixo a un fet que ja vaig esmentar en el pregó de la festa del passat any 2008, relatiu a l'origen de la devoció del Sant a la nostra ciutat i que com vaig dir i mantinc, crec que es deu als Dominics o Pares Predicadors.

Efectivament, van ser aquells pares Dominics els qui van custodiar les despulles del Sant i els qui en el lloc on va ser martiritzat varen edificar un primer Santuari i un Hospital. Precisament els terrenys on varen fer aquelles construccions pertanyien i van ser donats als pares predicadors per la Nobilíssima Senyora, tal com se'ns diu en el llibre que comento, Estefanía de Castro, Alagon i de Cervera, Baronesa de la Llacuna, la

San Magin.

qual es va reservar el seu patronatge.

El fet a destacar i que no passa desapercbut és precisament que dita Estefania de Castro, baronessa de la Llacuna, duu en el seu cognom el nom de la nostra vila de tal manera que molt probablement dita senyora o era filla de Cervera o bé ho van ser alguns dels familiars dels quals descendia ja que, per aquells temps, era costum afegir a les famílies nobles el nom de la població de la que eren fills o en la que es trobaven els seus orígens familiars.

Malgrat tot, però, no sempre, com és el cas, coincideix tota la informació. Efectivament, en el llibre “Història del Santuari de Sant Magí”¹ al parlar de la fundació del convent pels frares Dominics, es fa esment al fet relatat, si bé es nomena Estefania de Castro i la seva mare com “Stephania de Castro y de Servelló Baronessa de la Llacuna”, de tal manera que resulta que hi ha clarament una confusió entre “Cervera” i “Servelló” o “Cervelló”.

Cal i queda pendent esbrinar definitivament el cognom de qui va ser, juntament amb la seva família, una devota de Sant Magí i a qui en definitiva hem d’esmentar com qui, amb la donació dels terrenys i del Santuari i de l’Hospital existents on varen martiritzar al sant, fou qui va donar un impuls prou important en l’inici de la devoció a Sant Magí i a la seva tradició que ha arribat fins els nostres dies.

Si finalment poguéssim assegurar que Estefania de Castro duia en el seu cognom el nom de Cervera, tal i com consta en el llibre que comento, ens trobaríem amb un element definitiu i per afegir dins la història de l’origen de la devoció de Sant Magí a la nostra ciutat i que es remuntaria concretament als orígens de la devoció del Sant que varen ser en el seu primer lloc de culte, que és on va ser martiritzat, a part de trobar un altre element o argument per mantenir que l’origen de la devoció del Sant a la nostra ciutat el trobem en el culte que tenien els frares dominics al mateix, la qual cosa no es pot dubtar i queda perfectament provada en la nostra ciutat.

---

¹ Mn. Joan Segura.- Associació Cultural Alt Gaià.- Santa Coloma de Queralt, 1994.- Edició Facsímil.

Per acabar, afegir com a argument que el veritable cognom d'Estefania de Castro, era "Cervera" i no pas "Cervelló", ja que a l'enciclopèdia Espasa² a propòsit de Sant Magí, en el breu relat que es fa de la història del Sant se'ns diu que l'hospital que es va fundar on varen ser dipositades les despulles de Sant Magí va ser cedit per la senyora baronessa de la Llacuna, Estefania de Castro Alagón i de Cervera. Caldrà doncs, com acabo de dir, esbrinar definitivament qui era i quina era la història d'aquesta baronessa. Això serà en un altre escrit.

---

² *Enciclopedia Universal Ilustrada Europeo Americana.*- Espasa Calpe, S.A; Madrid Barcelona.- Hijos de J. Espasa, Editores. Tomo XXXII.